

รายงานผลงานเรื่องเต็มการทดลองที่ลึ้นสุด

---

1. แผนงานวิจัย :

2. โครงการวิจัย : เทคโนโลยีการผลิตพืชเครื่องเทศ

3. ชื่อการทดลอง (ภาษาไทย) : ศึกษาการป้องกันกำจัดโรคใบจุดจากเชื้อ *Collectotrichum* sp. ในพริกไทย
 ชื่อการทดลอง (ภาษาอังกฤษ) : Study of the prevention leaf spot disease *Collectotrichum* sp. In *Piper nigrum* Linn.

4. คณะผู้ดำเนินงาน

หัวหน้าการทดลอง	นางอภิรดี กอร์บไฟบูลร์	สังกัด ศูนย์วิจัยพืชสวนจันทบุรี
ผู้ร่วมงาน	นางสาวสาลี ชินสถิต	สังกัด สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 6
	นายสมชาย ฉันทพิริยะพูน	สังกัด สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 6

อภิรดี กอร์ป้าบูญ¹ สาวาลี ชินสัตติ² และ สมชาย ฉันพิริยะพูน²
Apiradee Korpphaiboon¹ Sali Chinsathit Somchai² and Chantapiriyapoon²

Abstract

Study of the prevention leaf spot disease Collectotrichum sp. In Piper nigrum Linn. Conduct experiments at black pepper orchard in Chanthaburi province. since October 2016 to September 2018, the objective is to study how to prevent interweaving leave spot disease in pepper by spraying anti-leaf spot disease. Experimental planning with RCB. There are 5 methods. 1. Do not spray chemicals as a control. 2. Sprey mancozeb switch carbendazim. 3. Sprey mancozeb switch azoxystrobin. 4. Sprey mancozeb switch captan. 5. Sprey mancozeb switch Copper Oxychloride. 6. Sprey mancozeb. Found that when sprayed with a mancozeb switch Carbendazim to the black pepper tree once a week for 5 consecutive weeks. There is a decrease of the disease that leaves most. Before spraying, the percentage of disease occurring at the leaves was 27.50. Black pepper leaf disease index was 58.34. Disease resistance levels are at medium (MR). With the percentage of disease occurring at 21.04, decreased by 6.46, black pepper leaf disease index was 33.33. The disease resistance level is at the resistance(R) and the reduction of disease occurring throughout the black pepper tree most. Before spraying, 46.18 of the disease occurrence was found in the leaves. The disease-induced disease index was 83.34. The resistance level was moderate (MR). The percentage of disease occurring throughout the black pepper tree was 38.90, decreased by 7.82. Black pepper leaf disease index was 33.33. The disease resistance level was at the resistance (R).

บทคัดย่อ

ศึกษาการป้องกันกำจัดโรคใบจุดจากเชื้อ Collectotrichum sp. ในพริกไทย ทำการทดลองที่สวนพริกไทย เกษตรกรจังหวัดจันทบุรี ตั้งแต่ เดือนตุลาคม 2559 ถึง เดือนกันยายน 2561 วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการป้องกัน กำจัดโรคใบจุดแบบผสมผสานในพริกไทย โดยทำการพ่นสารป้องกันกำจัดโรคใบจุด วางแผนการทดลองแบบ RCB มี 5 กรรมวิธี คือ 1. ไม่พ่นสารเคมีกำจัดโรคพืชเป็นกรรมวิธีควบคุม 2. พ่นแม่นโคเซปสลับกับคาร์เบนดาซิม 3. พ่นแม่น โคเซปสลับกับอะโซกซีสโตรบิน 4. พ่นแม่นโคเซปสลับกับแคนแทน 5. พ่นแม่นโคเซปสลับกับคอปเปอร์ออกไซคลอไรด์ และ 6. พ่นแม่นโคเซป พบร่วมกับพ่นด้วยแม่นโคเซปสลับกับคาร์เบนดาซิม แก่ต้นพริกไทยสปดาห์ละครั้ง ติดต่อ กัน 5 สปดาห์ มีการลดลงของการเกิดโรคที่ใบมากที่สุด คือ ก่อนพ่นสารพบร้อยละการเกิดโรคที่ใบ ร้อยละ 27.50 ด้ชนีการเกิดโรคใบพริกไทย มีค่า 58.34 ระดับความต้านทานโรคอยู่ในระดับต้านทานปานกลาง (MR) เมื่อได้รับการพ่นสาร มีร้อยละการเกิดโรคที่ใบ ร้อยละ 21.04 ลดลง ร้อยละ 6.46 ด้ชนีการเกิดโรคใบพริกไทย มีค่า 33.33 ระดับความต้านทานโรคอยู่ในระดับต้านทานปานกลาง (MR) เมื่อได้รับการพ่นสาร มีร้อยละการเกิดโรคที่ใบ ร้อยละ 46.18 ด้ชนีการเกิดโรคที่ใบ ร้อยละ 83.34 ระดับความต้านทานโรคอยู่ในระดับต้านทานปานกลาง (MR) เมื่อได้รับการพ่นสาร มีร้อยละการเกิดโรคที่ใบ ร้อยละ 38.90 ลดลง ร้อยละ 7.82 ด้ชนีการเกิดโรคใบพริกไทย มีค่า 33.33 ระดับความต้านทานโรคอยู่ในระดับต้านทาน (R)

¹ ศูนย์วิจัยพืชสวนจันทบุรี ต.ตะปอน อ.ชุม จ.จันทบุรี 22190 โทรศัพท์ 0-3939-7030

Chanthaburi Horticultural Research Center Tapoon sub district, Klung district, Chanthaburi province 22190 Tel. 0-3939-7030

² สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 6 ต.ตะปอน อ.ชุม จ.จันทบุรี 22190 โทรศัพท์ 0-3939-7134

Office of Agricultural Research and Development region 6 Tapoon sub district, Klung district, Chanthaburi province 22190 Tel. 0-3939-7134

5. คำนำ

พริกไทยมีชื่อทางวิทยาศาสตร์ว่า *Piper Nigrum Linn.* และมีชื่อสามัญว่า Black pepper พริกไทยจัดเป็นพืชไม้เนื้ออ่อน ลำต้นมีลักษณะเป็นเตาเลือยหรือกึงทรงพุ่ม รากมีรากใต้ดิน (underground root) และรากเกาะ (climbling roots) แตกออกจากข้อของลำต้นทำหน้าที่เกาะตามหลักเพื่อหาอาหารและพยุงลำต้น สามารถเติบโตได้ดีในอากาศแบบร้อนชื้น มีอุณหภูมิอยู่ในช่วง 25 – 40 องศาเซลเซียส และมีฝนตกเฉลี่ยประมาณ 1,200 – 2,500 มิลลิเมตรต่อปี พันธุ์พrikไทยที่นิยมปลูกในปัจจุบันคือพันธุ์ชาขาวัคและพันธุ์ซีลอน ซึ่งที่ให้ผลผลิตสูงกว่าพันธุ์อื่นๆ โดยมีระยะปลูกที่เหมาะสมเท่ากับ 2×2 เมตร และ 2.5×2.5 เมตร ตามลำดับ โดยใช้ค้างจากเสาไม้หรือเสาปูน ปลูก 2 ต้นต่อหนึ่งค้าง (กรมวิชาการเกษตร, 2009) ผลผลิตเฉลี่ยโดยทั่วไปประมาณ 500 กิโลกรัมต่อไร่ เก็บเกี่ยวที่อายุประมาณ 6-7 เดือนหลังจากบานนำไปตากแดด เรียกว่า พริกไทยดำ และเก็บเกี่ยวที่อายุประมาณ 7-8 เดือนหลังจากบาน นำไปแข็งน้ำลอกเปลือกออกและตากแดด เรียกว่า พริกไทยขาว พื้นที่ปลูกพริกไทยที่สำคัญในเขตภาคตะวันออกได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 95 ของพื้นที่ปลูกพริกไทยทั้งประเทศ สถานการณ์พริกไทยในจังหวัดจันทบุรีข้อมูลจากสำนักงานเศรษฐกิจ การเกษตรรายงานว่าพริกไทย ปี 2556 เนื้อที่ให้ผลผลิตพริกไทยรวมทั้งประเทศ 7,010 ไร่ลดลงจากปี 2555 จำนวน 244 ไร่หรือร้อยละ 3.36 ผลผลิตรวมทั้งประเทศ 3,800 ตัน เพิ่มขึ้น จากปี 2555 จำนวน 296 ตัน หรือร้อยละ 8.45 ผลผลิตต่อไร่ ทั้งประเทศ 542 กิโลกรัม เพิ่มขึ้นจากปี 2555 จำนวน 59 กิโลกรัม หรือร้อยละ 12.22 ในขณะที่ปริมาณความต้องการใช้ในประเทศไทย 4,848 ตันในปี 2555 จึงไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้ภายในประเทศไทยสถานการณ์การผลิต เนื้อที่ให้ผลลดลงจากปี 2555 เนื่องจากแหล่งผลิตในจังหวัดจันทบุรีพบการระบาดของโรค ทั้งโรครากรเน่า ต้นพริกไทยแสดงอาการใบสีเขียวเหลือง เมื่อใบแสดงอาการเน่า ร่วง ทำให้ตายทั้งต้น ซึ่งเกิดจากเกิดจากเชื้อ *Phytophthora* sp. และโรคใบจุด ทำลายความสมบูรณ์ต้นพริกไทย อาการของโรคใบเกิดเป็นจุดวงกลมสีน้ำตาลดำหรือสีดำรอบจุดเป็นสีเหลือง ส่งผลให้ใบร่วง และเมื่อเข้าสู่ฤดูต้นมีอาการต้นดำและตายในที่สุด ซึ่งเกิดจากเกิดจากเชื้อ *Colletotrichum* sp. พบรการระบาดทั่วทั้งจังหวัด จากสภาพอากาศของจังหวัดจันทบุรีมีอุณหภูมิสูงขึ้นและมีปริมาณน้ำฝนมาก ส่งผลให้การระบาดของโรค รุนแรงขึ้นและยังไม่สามารถควบคุมการเกิดโรคได้ จึงจำเป็นต้องศึกษาหารือการป้องกันกำจัดโรคใบจุด พริกไทยแบบผสมผสานเพื่อหาแนวทางแก้ปัญหาให้กับเกษตรกรผู้ปลูกพริกไทยต่อไป

ศรีนวล, 2554 เก็บตัวอย่างใบพริกไทยที่แสดงอาการใบจุดที่ส่งผลให้ใบพริกไทยร่วง วิเคราะห์เชื้อสาเหตุที่ห้องปฏิบัติการโรคพืช สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขต 6 พบรเชื้อ *Collectotrichum* sp. พบร่วง เมื่อพ่นแม่นโคเซบผสมกับอบเชกซีสโตรบินทุกสัปดาห์เป็นเวลา 4 สัปดาห์สามารถลดการเกิดโรคลง 23% เป็นกรรมวิธีที่ให้ผลดีที่สุด

Anandaraj, 1995 ศึกษาโรคในพริกไทย พบรครากเน่า(root rot) และโรคเหี้ยง(basal wilt) จากเชื้อ *Phytophthora capsici* โรคใบไหม้(leaf rot and blight) จากเชื้อ *Collectotrichum* sp. โรคดังกล่าว

พบเกิดขึ้นมากในช่วงฤดูฝนซึ่งเป็นช่วงเวลาที่มีการพ่นสารเคมีน้อย สามารถควบคุมโรคโดยวิธีพ่น bordeaux mixture 1% (copper(II)sulfat ($CuSO_4$) และ slaked lime($Ca(OH_2)$)) พ่นในช่วงมรสุม ลดการเกิดโรคโดย copper oxychloride 0.2% 5-8 ลิตรต่อไร่ และเมื่อพบรากเข้าทำลายของโรคพ่น Metalaxyl และ Phosphorus acid

Ton Nu Tuan Nam, 2008 รายงานโรคพริกไทยที่พบมากในประเทศไทย ดังนี้ Foot rot จากเชื้อ *Phytophthora capsici* เข้าทำลายส่วนราก และ Leaf blight จากเชื้อ *C. Gloeosporioides* เข้าทำลายส่วนใบแก้ปัญหาการระบาดของโรคโดยเริ่มจากการเตรียมแปลงปลูก จัดการให้แปลงพริกไทยมีการระบายน้ำที่ดี มีการตากดิน ใส่ปุ๋ยคอก ใส่เชื้อไടิโครเดอม่า และ Bordeaux ช่วยลดการเกิดโรคลง 22% ลดการใช้ปุ๋ยในโตรเจนลง ปลูกพืชตระกูลถั่วคลุมดินช่วยลดการจัดการหญ้า เพิ่มความชุ่มชื้นดิน ลดการชะหน้าดิน สามารถเพิ่มผลผลิตพริกไทย 8-12% การใช้พันธุ์ปลอดโรค การจัดการดิน เก็บใบหรือส่วนที่เป็นโรคออกจากแปลง และเมื่อพบรากเข้าทำลายของโรคควบคุมด้วยการพ่นสารเคมี phenylamides, (metalaxyl) phosphonate, fosetyl-aluminium, potassium phosphonate copper oxychloride, Bordeaux mixture, phosphorous acid.

ดังนั้นจากการวิจัยที่เกี่ยวข้องจึงเป็นที่มาในการนำสารเคมีที่เคยมีรายงานมาแล้วว่าสามารถช่วยลดการระบาด และการเข้าทำลายของเชื้อราก *Phytophthora* sp. และ *Colletotrichum* sp. ในพริกไทยได้เพื่อนำมาเปรียบเทียบหาสารเคมีที่มีประสิทธิภาพดีที่สุดเมื่อใช้ในสภาพแปลงเพื่อลดการระบาดของการเกิดโรคในพริกไทยที่กำลังเป็นปัญหาสำคัญของเกษตรกรผู้ปลูกพริกไทยในจังหวัดจันทบุรี

6. วิธีดำเนินการ

- อุปกรณ์

- ต้นพริกไทยพันธุ์ชาลาวัค อายุประมาณ 5 ปี ที่พบรากเข้าทำลายของโรคใบจุดของเกษตรกร
- สารเคมีป้องกันกำจัดโรคพืช
- สารเคมีป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืช
- ปุ๋ยคอก(มูลวัว)
- ปุ๋นโดโลไมท์และปุ๋นขาว
- ถังพ่นสารเคมี
- ป้ายติดบอกรวมวิธี
- กรรไกรตัดแต่งกิ่ง
- อุปกรณ์บันทึกภาพ
- อุปกรณ์บันทึกข้อมูล

- วิธีการ

วางแผนการทดลองแบบRCB มี 6 กรรมวิธี กรรมวิธีละ 4 ชั้า ชั้าละ 4 ค้าง

กรรมวิธีที่1 ไม่พ่นสารเคมีกำจัดโรคพืช (ควบคุม)

กรรมวิธีที่2 พ่นแม่นโคเซป 80%WP สลับกับคาร์เบนดาซิม 50%WP

กรรมวิธีที่3 พ่นแม่นโคเซป 80%WP สลับกับอะซอกซีสโตรบิน 25%WP

กรรมวิธีที่4 พ่นแม่นโคเซป 80%WP สลับกับแคบแทน 50%WP

กรรมวิธีที่5 พ่นแม่นโคเซป 80%WP สลับกับคอเปอร์ออกซีคลอไรด์ 80%WP

กรรมวิธีที่6 พ่นแม่นโคเซป 80%WP

วิธีปฏิบัติการทดลอง

1. คัดเลือกสวนเกษตรกรผู้ปลูกพริกไทยพันธุ์ชาลาวัคหรือมาเลเซีย โดยมีต้นพริกไทยที่มีอายุหลังปลูก 5 ปี ที่มีการระบาดของโรคใบจุดพริกไทย โดยพบการระบาดของโรครากกว่า 50% ของจำนวนค้างพริกไทยในสวนเกษตรกร จำนวน 2 สวน

2. เก็บใบพริกไทยที่พบอาการใบจุดส่างวิเคราะห์เชื้อสาเหตุที่ห้องปฏิบัติการโรคพืช สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 6

3. เก็บตัวอย่างดินในแปลงทดลองเพื่อส่งวิเคราะห์คุณสมบัติทางเคมีและธาตุอาหารในดินที่ห้องปฏิบัติการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 6 แปรผลค่าวิเคราะห์ดินโดยศูนย์วิจัยพืชสวนจันทบุรี ปรับปรุงดินตามคำแนะนำ

4. เลือกต้นพริกไทยที่ใช้ทำการทดลอง ประเมินความรุนแรงของโรคให้มีระดับความรุนแรงที่ใกล้เคียงกัน

5. จัดการตามกรรมวิธี ใน 2 ช่วงเวลา ช่วงที่ 1 ก่อนการออกดอกของพริกไทยประมาณเดือนเมษายน- พฤษภาคม ช่วงที่ 2 ช่วงพริกไทยขึ้นลูกแล้วซึ่งเป็นช่วงฤดูฝนซึ่งมีการระบาดของโรครุนแรงประมาณเดือนสิงหาคม-กันยายน โดยพ่นสารตามกรรมวิธีสัปดาห์ละ 1 ครั้งติดต่อกัน 4 สัปดาห์

6. การดูแลรักษา ใส่ปุ๋ยเคมีและปุ๋ยคอก(มูลวัว) และปรับปรุงดินโดยใช้ปุ๋นขาวหรือโดโลไมท์ ตามค่าวิเคราะห์ ให้น้ำ 3-4 วันครั้งตามสภาพอากาศ พ่นสารเคมีกำจัดแมลงตามการระบาด การบันทึกข้อมูล

1. ให้คะแนนระดับความรุนแรงของโรค โดยใช้เทียบพื้นที่ใบ เช่น เกิดโรคทั้งใบให้คะแนน 100 % เกิดโรคครึ่งใบให้คะแนน 50% และไม่เกิดโรคให้คะแนน 0% โดยแบ่งเป็น 10 ช่วง ช่วงละ 5% แบ่งการบันทึกออกเป็น ก่อนการพ่นสารตามกรรมวิธีบันทึกทุกเดือน ในช่วงเดือนของการพ่นสารตามกรรมวิธีบันทึกทุกสัปดาห์หลังพ่นสาร

2. การเข้าทำลายของโรคอื่นๆ และแมลง

- เวลาและสถานที่

เริ่มต้น ตุลาคม 2559-สิ้นสุด กันยายน 2561

สถานที่ทำการทดลอง ห้องปฏิบัติการศูนย์วิจัยพืชสวนจังหวัดบุรี แปลงพักไวยเกษตรกร จ.จังหวัดบุรี

7. ผลการทดลองและวิจารณ์

หลักเกณฑ์ในการให้คะแนนระดับความรุนแรงของโรค

1. การให้คะแนนร้อยละการเกิดโรคที่ใบ โดย เทียบพื้นที่ใบ เช่น เกิดโรคทั้งใบให้คะแนน 100 % เกิดโรคครึ่งใบให้คะแนน 50% และไม่เกิดโรคให้คะแนน 0% โดยแบ่งเป็น 10 ช่วง ช่วงละ 5%

2. ประเมินระดับความต้านทานโรค แบ่งเป็น 6 ระดับ ตามวิธีการประเมินของ Reid (2005) ดังนี้

ระดับทนทาน หรือ immune(I) = ไม่แสดงอาการ

ระดับต้านทานสูง หรือ highly resistant (HR) = แสดงอาการเป็นจุดสีเหลือง

ระดับต้านทาน หรือ resistant (R) = แผลมีขนาดเล็กมาก

ระดับต้านทานปานกลาง หรือ moderately resistant (MR) = แผลมีขนาดเล็กปกคลุม cuticle ของใบ เป็นส่วนมาก แสดงให้เห็น urediospores น้อย

ระดับอ่อนแอปานกลาง หรือ moderately susceptible (MS) = แผลมีขนาดใหญ่เชื่อมชันกัน แสดงให้เห็น urediospores มาก

ระดับอ่อน หรือ susceptible (S) = แผลมีจำนวนมากเชื่อมชันกันเป็นแผลใหญ่ มีการแตกให้เห็น urediospores จำนวนมาก

3. ประเมินดัชนีการเกิดโรค 4 ระดับ ดัดแปลงจากวิธีของ McMaugh (2008) ดังนี้

ระดับ 0 = ไม่แสดงอาการของโรค

คะแนนการเกิดโรคเป็น 0

ระดับต่ำ = 1-30% ของต้นที่เป็นโรค

คะแนนการเกิดโรคเป็น 1

ระดับปานกลาง = 31-50% ของต้นที่เป็นโรค

คะแนนการเกิดโรคเป็น 2

ระดับรุนแรง = มากกว่า 50% ของต้นที่เป็นโรค

คะแนนการเกิดโรคเป็น 3

จากการประเมินโรคและจำนวนต้นพืชที่เป็นโรคต่อแปลงนำมาใช้คำนวณดัชนีการเกิดโรค ซึ่งเป็น
ตัวชี้วัดระดับความรุนแรงของโรค จากสมการ

ดัชนีการเกิดโรค = $[(nax0 + nbx1 + ncx2 + ndx3)/(nx3)] \times 100$

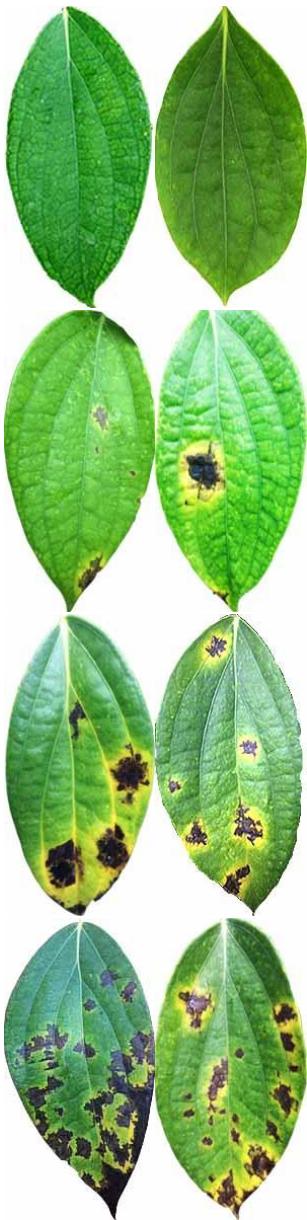
เมื่อ na = จำนวนต้นที่มีคะแนนการเกิดโรคเป็น 0

nb = จำนวนต้นที่มีคะแนนการเกิดโรคเป็น 1

nc = จำนวนต้นที่มีคะแนนการเกิดโรคเป็น 2

nd = จำนวนต้นที่มีคะแนนการเกิดโรคเป็น 3

N = จำนวนต้นที่มีการประเมิน

ระดับ 0 ไม่แสดงอาการของโรค คะแนนการเกิดโรคเป็น 0

ระดับต่ำ 1-30% ของต้นที่เป็นโรค คะแนนการเกิดโรคเป็น 1

ระดับปานกลาง 31-50% ของต้นที่เป็นโรค คะแนนการเกิดโรคเป็น 2

ระดับรุนแรง มากกว่า 50% ของต้นที่เป็นโรค คะแนนการเกิดโรคเป็น 3

แบ่งการบันทึกออกเป็น ก่อนการพ่นสารตามกรรมวิธีและหลังการพ่นสารตามกรรมวิธีบันทึกสัปดาห์เป็นเวลา 5 สัปดาห์ พบว่า

- เมื่อทำการพ่นสารตามกรรมวิธีกับต้นพริกไทยจากแปลงเกษตรกรที่เป็นโรค ทำการทดลองชี้เป็นเวลา 3 ปี ค่าเฉลี่ยผลการให้คะแนนระดับความรุนแรงของโรค ร้อยละการเกิดโรคที่ใบพริกไทย พบว่า เมื่อต้นพริกไทยได้รับการพ่นด้วยแมนโคเซบสลับกับคาร์เบนดาซิม มีการลดลงของการเกิดโรคที่ใบมากที่สุด คือก่อนพ่นสารพบร้อยละการเกิดโรคที่ใบ ร้อยละ 27.50 เมื่อได้รับการพ่นสารครบ 5 ครั้ง ใน 2 ช่วงเวลา คือ ช่วงที่ 1 ก่อนการออกดอกของพริกไทยประมาณเดือนเมษายน-พฤษภาคม ช่วงที่ 2 ช่วงพริกไทยขึ้นลูกแล้วซึ่งเป็นช่วงฤดูฝนซึ่งมีการระบาดของโรครุนแรงประมาณเดือนสิงหาคม-กันยายน มีร้อยละการเกิดโรคที่ใบ ร้อยละ 21.04 ลดลง ร้อยละ 6.46 รองลงมาคือ ต้นพริกไทยที่ได้รับการพ่นด้วย แมนโคเซบสลับกับอะซอกซีสโตรบิน, แมนโคเซบสลับกับแคปแทน, แมนโคเซบสลับกับค็อปเปอร์อํอกซิคลอโรด และแมนโคเซบอย่างเดียว ในขณะที่

กรรมวิธีที่ไม่พ่นสารกำจัดโรคพืชซึ่งเป็นกรรมวิธีควบคุมพบร้อยละการเกิดโรคที่ใบพริกไทยไม่ต่างจากเดิม คือลดลง เพียงร้อยละ 0.63 เท่านั้น เมื่อต้นพริกไทยได้รับการพ่นสารตามกรรมวิธี ในสัปดาห์ที่สองของการได้รับสารในทุกกรรมวิธีใบพริกไทยที่แก้จัดและเป็นโรคจะหลุดร่วงลงไป ส่วนใบที่อยู่ในระยะเพสลาดที่เคยมีโรคเข้าทำลายของโรคใบจะไม่หลุดร่วงแต่จะไม่พบรการเข้าทำลายของโรคเพิ่ม และใบอ่อนที่แตกออกมากใหม่จะไม่พบการเกิดโรคเพิ่ม แตกต่างจากใบพริกไทยของต้นที่ไม่พ่นสารกำจัดโรคพืชตามกรรมวิธีซึ่งเป็นกรรมวิธีควบคุมใบพริกไทยที่แก้จัดและเป็นโรคจะหลุดร่วงลงไป ส่วนใบที่อยู่ในระยะเพสลาดที่เคยมีโรคเข้าทำลายของโรคยังคงพบรการเข้าทำลายเพิ่ม และใบอ่อนที่แตกออกมากใหม่พบการเกิดโรคเพิ่มเช่นเดียวกับใบเพสลาด

ก่อนการทรีทสารประเมินด้ชนีการเกิดโรคใบพริกไทย McMaugh (2008) มีค่าเท่ากับ 58.34 ในทุกกรรมวิธี เมื่อพ่นสารตามกรรมวิธีมีค่าลดลงเท่ากับ 33.33 น้อยกว่ากรรมวิธีไม่พ่นสารมีค่าเท่ากับ 45.84 ส่วนประเมินระดับความต้านทานโรค Reid (2005) ก่อนการทรีทสารอยู่ในระดับต้านทานปานกลาง (MR) เมื่อพ่นสารตามกรรมความรุนแรงของโรคอยู่ในวิธีระดับต้านทาน (R) (Table 1)

2. ร้อยละการเกิดโรคที่ต้นพริกไทย พบว่า เมื่อต้นพริกไทยได้รับการพ่นด้วยคอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ สลับกับแมนโคเซป มีการลดลงของการเกิดโรคโดยรวมทั้งต้นมากที่สุด คือก่อนพ่นสารพบร้อยละการเกิดโรคโดยรวมทั้งต้น ร้อยละ 46.18 เมื่อได้รับการพ่นสารครบ 5 ครั้ง ใน 2 ช่วงเวลา คือ ช่วงที่ 1 ก่อนการออกดอกของพริกไทยประมาณเดือนเมษายน-พฤษภาคม ช่วงที่ 2 ช่วงพริกไทยขึ้นลูกแล้วซึ่งเป็นช่วงฤดูฝนซึ่งมีการระบาดของโรครุนแรงประมาณเดือนสิงหาคม-กันยายน มีร้อยละการเกิดโรคโดยรวมทั้งต้นร้อยละ 37.35 ลดลง ร้อยละ 8.83 รองลงมา คือ ต้นพริกไทยที่ได้รับการพ่นด้วยแมนโคเซบสลับกับคาร์เบนดาซิม, แมนโคเซบสลับกับแคปแทน, แมนโคเซบสลับกับอะซอกซิสโตรบิน, และแมนโคเซบอย่างเดียว ในขณะที่กรรมวิธีที่ไม่พ่นสารกำจัดโรคพืชซึ่งเป็นกรรมวิธีควบคุมพบร้อยละการเกิดโรคโดยรวมทั้งต้นเพิ่มขึ้นจากเดิม ร้อยละ 4.05

ก่อนการพ่นสารกำจัดโรคพืชประเมินด้ชนีการเกิดโรคโดยรวมทั้งต้น McMaugh (2008) มีค่าเท่ากับ 83.34 ในทุกกรรมวิธี เมื่อพ่นสารกำจัดโรคพืชตามกรรมวิธีมีค่าลดลงเท่ากับ 33.33 น้อยกว่ากรรมวิธีไม่พ่นสาร มีค่าเท่ากับ 50.00 ส่วน ประเมินระดับความต้านทานโรค Reid (2005) ก่อนการทรีทสารอยู่ในระดับต้านทานปานกลาง (MR) เมื่อพ่นสารกำจัดโรคพืชตามกรรมวิธีความรุนแรงของโรครวมทั้งต้นอยู่ในระดับต้านทาน (R) (Table 2)

3. ร้อยละความสมบูรณ์ต้นพริกไทย พบว่า ต้นพริกไทยก่อนทำการทดลองมีความสมบูรณ์ต้นเฉลี่ย ร้อยละ 56.43 เมื่อพ่นแมนโคเซบสลับกับคอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ กับต้นพริกไทยที่พบรการเข้าทำลายของโรค ต้นพริกไทย มีความสมบูรณ์ต้นเพิ่มขึ้นมากที่สุด คือ ร้อยละ 18.75 รองลงมา คือ พ่นแมนโคเซบสลับกับคาร์เบนดาซิมสลับ แมนโคเซบสลับกับอะซอกซิสโตรบิน แมนโคเซบ และพ่นแมนโคเซบสลับแคปแทน เท่ากับ ร้อยละ 11.03 7.37 6.78 และ 5.55 ตามลำดับ ในขณะที่ต้นพริกไทยที่ไม่ได้รับการพ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืชมีความสมบูรณ์ต้นเพิ่มขึ้นเล็กน้อย เท่ากับ 1.76 เนื่องจากพริกไทยทุกกรรมวิธีมีการแตกใบอ่อน (Table 3, 4)

4. ปริมาณผลผลิต ไม่มีผลผลิตพริกไทยเนื่องจากมีการเข้าทำลายของโรคเกษตรกรจึงทำการปลิดอกออกเพื่อรักษาความสมบูรณ์ของต้นพริกไทยไว้

5. การเข้าทำลายของโรคอื่นๆและแมลง พบรการเข้าทำลายของโรคที่บริเวณใบจากเชื้อ *Phytophthora* sp. และพบรการเข้าทำลายของด้วงเจ้าลำต้นและเพลี้ยแป้งในปริมาณน้อย

8. สรุปผลการทดลองและข้อเสนอแนะ

เมื่อต้นพริกไทยมีการเข้าทำลายของโรคพืชทำให้เป็นโรคใบจุดจากเชื้อ *Collectotrichum* sp. ทำ การพ่นด้วยแม่นโคเซบสลับกับการเบนดาซิม แก่ต้นพริกไทยสับดาวลั่งครั้ง ติดต่อ กัน 5 สับดาว มีการลดลง ของการเกิดโรคที่ใบ และทั่วทั้งต้นพริกไทยมากที่สุด

9. การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. เพื่อเป็นข้อมูลให้นักศึกษา นักวิชาการ นำไปพัฒนาต่อยอด เพื่อแก้ปัญหาการเกิดโรคใบจุดใน พริกไทยให้ได้ผลดียิ่งขึ้น
2. เพื่อเป็นข้อมูลถ่ายทอด และเผยแพร่ให้เกษตรกรผู้ปลูกพริกไทยนำไปใช้แก้ปัญหารोคใบจุดใน พริกไทย

10. คำขอบคุณ (ถ้ามี)

-

11. เอกสารอ้างอิง

- นิรนาม. 2553. พริกไทย. กรมวิชาการเกษตร. 3 หน้า. (<http://it.doa.go.th/vichakan/news.php?newsid=27>. สืบค้น 20 พฤษภาคม 2557).
- นิรนาม. 2555. วารสารการพยากรณ์ผลผลิตการเกษตรปีเพาบลูก 2555/56. สำนักงานเศรษฐกิจ การเกษตร. 65 หน้า. (<http://dl.parliament.go.th/handle/lirt/376654?show=full> สืบค้น 20 พฤษภาคม 2557).
- ศรีนวล. 2554. การวิจัยและพัฒนาและทดสอบเทคโนโลยีการผลิตเพื่อแก้ปัญหารोคพริกไทยในจังหวัด จันทบุรี. รายงานผลงานทดลองเรื่องเต็มการทดลองที่สิ้นสุด. กรมวิชาการเกษตร.
- Amandaraj M and Salma Y R. 1995. Diseases of black pepper (*Piper nigrum* L.) and their management. Journal of spices & aromatic crops. 4 (1) : 17-23.
- McMaugh, T. 2008. Guidelinrs for surveillance for plant pests in Asia and the Pacific. Australian Center for International Agricultural Research : 192.
- Reid, L.M. and Zhu, X. 2005. Screening Corn for Resistance to Common Diseases in Canada. Agriculture and Agri-Food. Canada : 27 p.
- Ton Nu Tuan Nam. 2008. Market and Quality Assessment of Pepper in Vietnam. Sustainable Management of Natural Resources in Central Vietnam : 34 p.

ການຄ່າວັດທະນາ

Table 1 Percentage of Leaf disease, Assessment of leaf disease index and Evaluate the disease resistance levels of black pepper leaves before and after the spraying treatment.

Treatment	Before spraying			After spraying		
	Percentage of Leaf disease	Assessment of leaf disease index McMaugh (2008)	Evaluate the disease resistance levels Reid (2005)	Percentage of Leaf disease	Assessment of leaf disease index McMaugh (2008)	Evaluate the disease resistance levels Reid (2005)
Control	25.29	58.34	MR	24.67 bc	45.84	MR
Mancozep switch Carbendazim	27.50	58.34	MR	21.04 a	33.33	R
Mancozep switch Carbendazim	28.05	58.34	MR	22.80 ab	33.33	R
Mancozep switch Azoxystrobin	28.15	58.34	MR	23.64 b	33.33	R
Mancozep switch Captan	27.01	58.34	MR	22.29 ab	33.33	R
Mancozep	25.07	58.34	MR	22.71 ab	33.33	R
C.V.(%)	22.06	-	-	27.47	-	-

Mean values followed by different letters in the same column are significantly different at using DMRT at 95%

Table 2 Percentage of Leaf disease, Assessment of leaf disease index and Evaluate the disease resistance levels of black pepper trees before and after the spraying treatment.

Treatment	Before spraying			After spraying		
	Percentage of Tree disease	Assessment of tree disease index McMaugh (2008)	Evaluate the disease resistance levels Reid (2005)	Percentage of Tree disease	Assessment of tree disease index McMaugh (2008)	Evaluate the disease resistance levels Reid (2005)
Control	49.84	83.34	MR	53.88 b	50.00	MR
Mancozep switch Carbendazim	46.63	83.34	MR	38.90 a	33.33	R

Mancozep switch	44.44	83.34	MR	42.85 ab	33.33	R
Carbendazim						
Mancozep switch	46.93	83.34	MR	41.65 ab	33.33	R
Azoxystrobin						
Mancozep switch	46.18	83.34	MR	37.35 a	33.33	R
Captan						
Mancozep	42.47	83.34	MR	41.34 ab	33.33	R
C.V.(%)	24.04	-	-	19.06	-	-

Mean values followed by different letters in the same column are significantly different at using DMRT at 95%

Table 3 Percentage of mature black pepper trees before and after the spraying treatment.

Treatment	Percentage of mature tree		
	Before spraying	After spraying	The increase of mature tree
Control	54.42	56.18 d	1.76
Mancozep switch	59.54	70.57 a	11.03
Carbendazim			
Mancozep switch	58.39	65.77 b	7.37
Carbendazim			
Mancozep switch	54.43	59.99 c	5.55
Azoxystrobin			
Mancozep switch	54.31	70.47 a	16.17
Captan			
Mancozep	57.47	64.25 b	6.78
C.V.(%)	30.12	26.67	-

Mean values followed by different letters in the same column are significantly different at using DMRT at 95%

Table 4 black pepper trees before and after the spraying treatment.

Treatment	Before spraying	After spraying
Control		
Mancozep switch Carbendazim		
Mancozep switch Carbendazim		
Mancozep switch Azoxystrobin		
Mancozep switch Captan		
Mancozep		